

August-September 2022, Volume 11, Issue 4

Model of Structural Equations for the Development of Social Ethics and Sense of Security with the Mediating Role of Social Capital in Students' Parents

Qasem Savaed¹, Parvin Ehteshamzadeh^{2*}, Mohammad Reza Bruna³

1- PhD Student in Psychology, Department of Psychology, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

2- Associate Professor, Department of Psychology, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

3- Assistant Professor, Department of Psychology, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

Corresponding author: Parvin Ehteshamzadeh, Associate Professor, Department of Psychology, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

Email: ehtesham@iauahvaz.ac.ir

Received: 1 March 2022

Accepted: 9 July 2022

Abstract

Introduction: The feeling of security plays an extremely important role in people's lives that human beings need to achieve a healthy life and maintain social relationships. The aim of this study was to determine the model of structural equations for the development of social ethics and sense of security through the mediation of social capital in parents.

Methods: The research method was descriptive-correlation. The parents of students in three elementary, junior high and high school in Ahvaz city in 2021-2022 were the statistical population of this study, 235 of whom participated in a multi-stage random method. Data collection tools included demographic questionnaire, "Social Ethics Development Questionnaire", "Security Feeling Questionnaire" and "Social Capital Questionnaire". Content validity was assessed using qualitative method and reliability was assessed by internal consistency method with Cronbach's alpha calculation. Structural equation model and SPSS. 24 and AMOS. 24 were used to analyze the data.

Results: The proposed model had a good fit. There is also a positive and significant correlation between the development of social ethics and parents' sense of security (path coefficient 0.30). The correlation between the development of social ethics and social capital is positive and significant (path coefficient 0.34). The correlation between social capital and the feeling of security is positive and significant (path coefficient 0.23) and finally between the development of social ethics and the feeling of security mediated by social capital is a positive and significant correlation (path coefficient 0.11).

Conclusions: As a mediating role, social capital can increase the degree of solidarity, sense of security and the development of social ethics. Social capital is embodied in relationships between individuals and plays an effective role in promoting mental health by providing emotional and psychological support. It is suggested that psychologists and health professionals pay attention to the role of these variables in order to increase social ethics and consequently provide a sense of security.

Keywords: Sense of Security, Development of Social Ethics, Social Capital, Parents of Students.

الگوی معادلات ساختاری توسعه اخلاق اجتماعی و احساس امنیت با نقش میانجیگری سرمایه اجتماعی در والدین دانش آموزان

قاسم سواعد^۱، پروین احتشام زاده^{۲*}، محمد رضا برنا^۳

۱- دانشجوی دکتری روانشناسی، گروه روانشناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

۲- دانشیار، گروه روانشناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

۳- استادیار، گروه روانشناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

نویسنده مسئول: پروین احتشام زاده، دانشیار، گروه روانشناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.
ایمیل: ehtesham@iauahvaz.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۴/۱۸

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۲/۱۰

چکیده

مقدمه: احساس امنیت نقش فوق العاده مهمی در زندگی افراد ایفا می نماید که انسان ها برای دستیابی به زندگی سالم و تداوم روابط اجتماعی نیازمند آن می باشند. پژوهش حاضر با هدف تعیین الگوی معادلات ساختاری توسعه اخلاق اجتماعی و احساس امنیت با میانجیگری سرمایه اجتماعی در والدین انجام شد.

روش کار: روش پژوهش توصیفی- همبستگی بود. والدین دانش آموزان سه مقطع تحصیلی ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم شهر اهواز در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ جامعه آماری این پژوهش بودند که ۲۳۵ تن از آن ها به روش تصادفی چند مرحله ای مشارکت داشتند. ابزارهای گرد آوری داده ها شامل پرسشنامه جمعیت شناختی، "پرسشنامه توسعه اخلاق اجتماعی" (Social Ethics Development Questionnaire)، "پرسشنامه احساس امنیت" (Security Feeling Questionnaire)، و "پرسشنامه سرمایه اجتماعی" (Social Capital Questionnaire) بود. روایی ابزارها با استفاده از روایی محتوا به روش کیفی و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه آلفا کرونباخ انجام شد. جهت تحلیل داده ها از الگوی معادلات ساختاری و نرم افزارهای اس پی اس نسخه ۲۴ و اموس نسخه ۲۴ استفاده شد.

یافته ها: الگوی پیشنهادی از برآزش مطلوبی برخوردار بود. همچنین بین توسعه اخلاق اجتماعی و احساس امنیت والدین همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد (ضریب مسیر ۰/۳۰). همبستگی بین توسعه اخلاق اجتماعی و سرمایه اجتماعی مثبت و معنادار است (ضریب مسیر ۰/۳۴). همبستگی بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت مثبت و معنادار است (ضریب مسیر ۰/۲۳). در نهایت بین توسعه اخلاق اجتماعی و احساس امنیت با میانجیگری سرمایه اجتماعی همبستگی مثبت و معنادار می باشد (ضریب مسیر ۰/۱۱).

نتیجه گیری: سرمایه اجتماعی می تواند با عنوان نقش میانجیگری، میزان همبستگی احساس امنیت و توسعه اخلاق اجتماعی را افزایش دهد. سرمایه اجتماعی در روابط میان افراد تجسم می یابد و با فراهم نمودن حمایت های عاطفی و روانی نقش موثری در ارتقای سلامت روان افراد دارد. پیشنهاد می شود که روانشناسان و متخصصان حوزه سلامت به نقش این متغیرها توجه نمود تا بدین طریق زمینه افزایش اخلاق اجتماعی فراهم شده و به تبع آن احساس امنیت فراهم گردد.

کلیدواژه ها: احساس امنیت، توسعه اخلاق اجتماعی، سرمایه اجتماعی، والدین دانش آموزان.

مقدمه

احساس امنیت به معنای فقدان ناهنجارها، آسیب‌های اجتماعی، جرم، جنایت، اعتیاد، خودکشی، و فروپاشی خانواده می‌باشد. به عقیده Allport داشتن هدف‌های دراز مدت و تلاش برای آینده، کانون وجود آدمی را تشکیل می‌دهد. انسان سالم و ایمن همواره به باروری، تجربه‌های تازه و کشف مسائل جدید نیازمند است (۱). طبق تعریف Maslow (۲)، انگیزش اصلی و اساسی شخص ایمن و سالم راه، خود شکوفایی دانست. در نظر وی، انسان ایمن به حد کافی نیازهای خود را تامین کرده است، به گونه‌ای که انگیزش اصلی او گرایش به خود شکوفایی به منزله شکوفایی مداوم توانایی‌ها، استعدادها و ظرفیت هاست و در همه اوقات در طول زندگی ادامه خواهد داشت. بنابراین، احساس امنیت بیشترین تاثیر را در آسایش و اطمینان خاطر افراد داشته، نتایج پژوهشی حاکی از آن بوده که بالا بودن احساس امنیت در هر زمانی سبب برخورد منطقی فرد با خطرات احتمالی خواهد بود و آسودگی زیادی را برای افراد به ارمغان خواهد آورد (۳). نتایج مطالعه‌ای نشان داد که افرادی که احساس ناامنی دارند، بیشتر احساس خطر نموده و به افراد جامعه، مسئولان در اجرای قوانین و حتی به همدیگر اعتماد نداشته و در نتیجه در زندگی اجتماعی خود از احساس آرامش و اطمینان خاطر در حد مطلوب بر خودار نمی‌باشند (۴). ترس از ناامنی و عدم احساس امنیت در رفتارهای ضد اجتماعی و انزوا گرایانه متبلور شده و در نهایت صفات نیک انسانی و عرصه عمومی را زایل می‌نماید (۵).

توسعه اخلاق اجتماعی ارتباط تنگاتنگی با تکامل یا سقوط جوامع دارد. زیرا پیمودن راه کمال بدون ارزش‌های اخلاقی ممکن نخواهد بود. اخلاق اجتماعی یعنی رعایت اصول معنوی و ارزش‌های که بر رفتار شخص یا گروه حاکم باشد مبنی بر این که درست و نادرست کدام است (۶). نتایج مطالعه‌ای نشان داد که افراد که فاقد ارزش‌های اخلاقی هستند حس هویت، ثبات نظام اجتماعی، عدم تعهد و عدم احساس ایمن بودن در زندگی را دارند. آن‌ها بیشتر احساس عدم اطمینان و اعتماد اجتماعی می‌کنند (۷). اهمیت اخلاق اجتماعی و وضعیت آن در جامعه به عنوان یک حوزه مهم حیات اجتماعی می‌باشد و اخلاق همدستان با مسئولیت تعریف می‌شود (۸). لذا عدم وجود ارزش‌های اخلاقی اجتماعی و عدم تعهد افراد به ارزش‌ها یکی از عوامل موثر

بر احساس امنیت است (۹). نبود اخلاق اجتماعی با اختلالات سلوک، عدم وجود امنیت همبودی بالایی دارد (۱۰). سرمایه اجتماعی در معنادهی به زندگی فرد و هنجارمندی رفتارهای فرد و تامین و بقاء زندگی اجتماعی می‌باشد (۱۱). سرمایه اجتماعی میزان ارتباطات میان افراد و هنجارهای حاکم بر این ارتباطات می‌باشد که موجب ارتقای سطح همکاری اعضای جامعه می‌گردد. مفهوم سرمایه اجتماعی مفهومی گسترده بوده و شامل کمیت و کیفیت روابط اجتماعی گوناگون می‌باشد که میان افراد، گروه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای جامعه برقرار است و موجب افزایش همکاری افراد در ابعاد روانشناختی و اجتماعی، در راستای تامین منافع آن‌ها می‌شود (۱۲، ۱۳). تحقق زندگی اجتماعی در گروه اعتماد افراد و اطمینان داشتن بهم می‌باشد که کنش‌گران اجتماعی، قوانین، هنجارها و حقوق خود و دیگران را محترم تلقی نموده و هر کس خود را در هر وضعیت، در قبال اجتماعی، متعهد و مسئول می‌داند (۱۴). نقطه مقابل سرمایه اجتماعی را آسیب اجتماعی است. Fukuyama (۱۵) می‌گوید که چون سرمایه اجتماعی وجود هنجارهای اجتماعی مبتنی بر تشریک مساعی را منعکس می‌نماید، انحرافات اجتماعی نیز بازتاب نبود سرمایه اجتماعی خواهد بود. سرمایه اجتماعی به عنوان سرمایه‌ای که جامعه را در دسترسی به اهداف مشترک و حفظ و ارتقاء سطح سلامت و همبستگی آن کمک می‌نماید اهمیت داشته به طوری که در غیاب این سرمایه، سایر سرمایه‌ها اثر بخشی خود را از دست خواهند داد. همچنین در مطالعات پیشین نشان داده شده است که اگر به سرمایه اجتماعی توجه شود، توسعه و ثبات یک جامعه را تضمین خواهد نمود (۱۶). تاجبخش و همکاران در مطالعات خود به این نتیجه رسیدند که سرمایه اجتماعی باعث ارتقاء همبستگی و همکاری میان اعضای جامعه می‌شود و در نتیجه همکاری جمعی، اعتماد اجتماعی، مشارکت اجتماعی و در نهایت قابلیت مدنی را افزایش می‌دهد و این امر می‌تواند برای آن‌ها حداقل در سطوح روانی، نوعی حمایت و آرامش خاطر و احساس امنیت را به ارمغان آورد (۱۷). نتایج پژوهش مسلمی و فاضلی نشان داده است که سرمایه اجتماعی با احساس امنیت دارای همبستگی می‌باشد (۱۸). نتایج پژوهش‌های Packard و همکاران نشان می‌دهد که روابط و ارتباطات اجتماعی به ارتقای سرمایه اجتماعی کمک می‌نماید (۱۹).

قاسم سواعد و همکاران

معیارهای ورود عبارت از والد بودن، داشتن حداقل سواد خواندن و نوشتن جهت درک و پاسخگویی به سوالات، و رضایت آگاهانه نسبت به مشارکت در پژوهش بود. همچنین از معیارهای خروج شامل عدم پاسخگویی به ۱۰ درصد از سوالات هر ابزار در نظر گرفته شده است.

ابزارهای جمع آوری داده ها در این پژوهش به این شرح می باشد.

پرسشنامه جمعیت شناختی شامل جنس، سن، مدرک تحصیلی والدین دانش آموزان شهر اهواز بود.

«پرسشنامه توسعه اخلاق اجتماعی» (Questionnaire for the Development of Social Ethics) توسط سواعد و همکاران در سال ۱۳۹۹ در شهر اهواز طراحی شد (۲۱). این ابزار با ۱۲۰ عبارت و ۱۰ مولفه با عناوین اعتماد (trust) با ۹ عبارت (۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷)، خردورزی (wisdom) با ۳ عبارت (۳۲، ۳۳، ۳۴)، جوانمردی (chivalry) با ۱۶ عبارت (۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷)، خیر خواهی (benevolence) با ۱۵ عبارت (۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷)، رفتارهای پسندیده (good behavior) با ۱۱ عبارت (۲۱، ۲۰، ۲۲، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸)، خشم (anger) با ۲۰ عبارت (۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰)، عمومی (public order) با ۲۰ عبارت (۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰)، اخلاق سیاسی حرفه ای (professional political ethics) با ۱۲ عبارت (۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰)، مسئولیت پذیری (responsibility) با ۹ عبارت (۳۱، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۲۴، ۲۳) و روحیه شاد در جمع (happy spirit in the community) با ۵ عبارت (۹۱، ۹۰، ۸۹، ۸۸، ۸۷) طراحی گردید. این پرسشنامه با طیف لیکرت ۵ قسمتی (کاملاً مخالفم: ۱، مخالفم: ۲، نظری ندارم: ۳، موافقم: ۴ و کاملاً موافقم: ۵) نمره گذاری شده است. با توجه به اینکه نمره پرسشنامه از میانگین کل عبارت ها به دست می آید، از این رو نمره کل مقیاس بین ۱ تا ۵ خواهد بود. هر قدر نمره به ۱ نزدیک تر باشد نشان از توسعه اخلاق پایین و هرچه به ۵ نزدیک تر باشد نشان از توسعه اخلاق اجتماعی بالا در افراد می باشد. حد متوسط این پرسشنامه نیز ۳ می باشد. روایی محتوا با روش کیفی و روایی صوری را با نظر صاحب نظران و متخصصان حوزه روانشناسی و اخلاق، مدرسین دانشگاه آزاد واحد اهواز به تعداد ۴۰ تن سنجیده

لذا با توجه به مدارک موجود از یک سو و با توجه به اهمیت توسعه اخلاق اجتماعی در زندگی افراد امروزی هم از لحاظ نظری و هم کاربردی و آسیب های فراوان که این امر بر سلامت روانی و اجتماعی والدین وارد می کند، لازم است به عوامل زمینه ساز آن پرداخته شود. براین اساس، پژوهش حاضر با هدف تعیین الگوی معادلات ساختاری توسعه اخلاق اجتماعی و احساس امنیت با نقش میانجیگری سرمایه اجتماعی در والدین دانش آموزان انجام شد.

روش کار

روش پژوهش حاضر توصیفی - همبستگی می باشد که در چارچوب آن روابط مفروض میان متغیرهای الگوی پژوهش، در قالب روش معادلات ساختاری می باشد. جامعه آماری شامل همه والدین دانش آموزان ۳ مقطع تحصیلی ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم شهر اهواز در سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بودند.

در خصوص تعداد نمونه جهت آزمون الگوی پیشنهادی و فرضیه های پژوهش و همچنین با استناد به مبانی مربوط به روش الگوی معادلات ساختاری؛ متغیر های مشاهده شده، پیچیدگی الگو و متناسب سازی (۲۰) تعداد نمونه ۲۴۰ تن با روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای انجام شد. به این صورت نواحی (مناطق آموزشی) شهر اهواز که شامل ۴ منطقه آموزشی می باشد، به روش تصادفی ساده به شیوه قرعه کشی، ۲ منطقه (منطقه ۱ و ۴) انتخاب گردید. سپس با همکاری آموزش و پرورش مناطق انتخاب شده، مدارس سه مقطع ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم دخترانه و پسرانه منطقه ۱ و ۴ لیست شد که تعداد ۸۶۶ مدرسه بود. از این تعداد ۴۹۷ مدرسه پسرانه و ۳۶۹ مدرسه دخترانه می باشد. طبق جدول مورگان از مجموع ۸۶۶ مدرسه بصورت تصادفی ساده به روش جدول اعداد تصادفی ۲۶۶ مدرسه انتخاب شد. در مرحله سوم از این ۲۶۶ مدرسه که شامل سه مقطع، ابتدایی ۹۳ مدرسه، متوسطه اول ۸۹ مدرسه و متوسطه دوم ۸۴ مدرسه که ۵۶۹۴ کلاس داشت، ۲۶۹۶ کلاس دخترانه و ۲۹۹۸ کلاس پسرانه بود بطور تصادفی ساده به روش جدول اعداد تصادفی، ۱۶۹ کلاس دخترانه و ۱۶۹ کلاس پسرانه جمعاً ۳۳۸ کلاس انتخاب گردید. در مرحله چهارم از این تعداد کلاس ها که شامل ۱۳۹۴۳۰ دانش آموز بوده بصورت تصادفی ساده به روش جدول اعداد تصادفی ۲۳۵ دانش آموز انتخاب شد. که از ۲۳۵ دانش آموز ۱۲۹ دختر و ۱۰۶ پسر بودند.

مرد) که در مناطق ۲۲ گانه شهر تهران سکونت داشتند، برابر ۰/۷۸ گزارش نمودند.

«پرسشنامه احساس امنیت» در پژوهش داخلی و خارجی دیگری، استفاده نشده، لذا روایی و پایایی آن سنجیده و گزارش نشده است.

«پرسشنامه سرمایه اجتماعی» (Social Capital Questionnaire)، توسط Onyx & Bullen در سال ۲۰۰۰ در کشور استرالیا طراحی گردید (۲۳). این ابزار دارای ۳۶ عبارت و ۸ مولفه با عناوین مشارکت در اجتماع محلی (participation in the local community) با ۷ عبارت (۲۶)، ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۱۴، ۱۳، ۵)، عاملیت اجتماعی یا پیش‌نگری و پیش‌قدمی در زمینه اجتماعی (social agency or predictive) با ۷ عبارت (۳۶، ۳۵، ۲۸، ۲۷، ۲۱، ۱۹، ۳)، احساس امنیت و اعتماد (feelings of security and trust) با ۵ عبارت (۱۵، ۱۰، ۸، ۷، ۶)، تعاملات با همسایگان (interactions with neighbors) با ۵ عبارت (۲۲)، ۲۰، ۱۲، ۱۱، ۹)، تعاملات با خانواده و دوستان (interactions with family and friends) با ۳ عبارت (۱۸، ۱۷، ۱۶)، تحمل تنوع (tolerance of diversity) با ۲ عبارت (۳۰، ۲۹)، ارزش زندگی (value of life) با ۲ عبارت (۲، ۱) و تعاملات شغلی (career interactions) با ۳ عبارت (۳۴، ۳۳، ۳۲) طراحی گردید. این پرسشنامه با طیف لیکرت ۵ قسمتی (خیلی کم: ۱، کم: ۲، تاحدودی: ۳، زیاد: ۴ و خیلی زیاد: ۵) نمره گذاری شده است. با توجه به اینکه این ابزار از میانگین کل عبارت‌ها به دست می‌آید از این رو نمره کل مقیاس بین ۱ تا ۵ خواهد بود. هر قدر نمره به ۱ نزدیک‌تر باشد نشان از سرمایه اجتماعی پایین و هر چه به ۵ نزدیک‌تر باشد نشان از سرمایه اجتماعی بالا در افراد می‌باشد. حد متوسط نیز ۳ می‌باشد.

Onyx & Bullen (۲۳) روایی صوری «پرسشنامه سرمایه اجتماعی» را، توسط متخصصان و صاحب نظران حوزه نیروی انسانی و رفتار سازمانی استرالیا (تعداد گزارش نشده) مورد بررسی و تایید شد. روایی سازه این ابزار با بهره‌گیری از تحلیل عاملی تاییدی با نمونه ۱۲۰۰ تن، ۸ مولفه را تایید کرد. بعلاوه، پایایی ابزار به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی ۱۲۰۰ تن در ۵ ایالت استرالیا، از ساکنین ۱۸ تا ۶۵ سال شهری، روستایی و حاشیه شهر انجام و برای مشارکت در اجتماع محلی ۰/۸۴، عاملیت اجتماع ۰/۹۲، احساس امنیت و اعتماد ۰/۹۳، تعاملات

و مورد تایید گزارش می‌شود. سواعد و همکاران (۲۱) در پژوهش خود روایی سازه به روش تحلیل عاملی اکتشافی «مقیاس توسعه اخلاق اجتماعی» را در نمونه‌ای به تعداد ۶۴۹ تن از والدین دانش‌آموزان شهر اهواز سنجیدند. نتایج وجود ۱۲ عبارت و ۱۰ مولفه را نشان داد. همچنین در نمونه مذکور، تحلیل عاملی تاییدی محاسبه و تایید شد. روایی سازه به روش روایی همگرا در نمونه مذکور با بهره‌گیری از آزمون Fornell & Larcker برابر ۰/۵۳۴ گزارش شد. در نهایت پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ و پایایی ترکیبی در نمونه ۶۴۹ تن از والدین دانش‌آموزان شهر اهواز مورد سنجش قرار داده شد و ضرایب را به ترتیب ۰/۹۳ و ۰/۹۶ گزارش می‌گردد.

«پرسشنامه توسعه اخلاق اجتماعی» در پژوهش داخلی و خارجی دیگری، استفاده نشده، لذا روایی و پایایی آن سنجیده و گزارش گردد.

«پرسشنامه احساس امنیت» (Security Feeling Questionnaire) این مقیاس توسط هزار جریبی و همکاران (۲۲) در سال ۱۳۹۳ در شهر تهران طراحی گردید. ابزار شامل ۱۴ عبارت است که برای بررسی احساس امنیت طراحی شده و ۴ مولفه امنیت مالی (financial security) با ۳ عبارت (۱، ۲، ۳)، امنیت جانی (security of life) با ۲ عبارت (۴، ۵)، امنیت فکری (intellectual security) با ۵ عبارت (۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰)، امنیت جمعی (collective security) با ۴ عبارت (۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴) رادر طیف‌های لیکرتی ۵ درجه‌ای (خیلی کم: ۱، کم: ۲، متوسط: ۳، زیاد: ۴ و خیلی زیاد: ۵) می‌باشد. حداقل نمره این ابزار ۱۴ و حداکثر ۷۰ است. تفسیر به این صورت می‌باشد که نمره ۲۸-۱۴ میزان احساس امنیت پایین؛ نمره ۴۲-۲۹ میزان احساس امنیت متوسط و نمره بالای ۲۹ میزان احساس امنیت بالا محسوب می‌شود.

هزار جریبی و همکاران (۲۲) روایی صوری «پرسشنامه احساس امنیت» را، توسط ۳۰ تن از متخصصان در حوزه روانشناسی و جامعه‌شناسی دانشگاه‌های شهر تهران مورد بررسی قرار دادند. متخصصان اهمیت هر یک از عبارت‌ها را در طیف ۵ درجه‌ای لیکرت را مشخص نمودند. نتایج این قسمت نشان داد که تمام عبارت‌های پرسشنامه از نظر متخصصان تاثیر بیشتر از ۱/۵ دارند و تایید شدند. همچنین پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در نمونه ۳۸۴ تن از شهروندان شهر تهران (زن و

قاسم سواعد و همکاران

توسط ۴۰ تن از دانشجویان دانشگاه علامه طباطبایی تهران در سال ۱۳۸۹ بررسی و تایید کردند. روایی سازه به روش تحلیل عاملی اکتشافی در بین ۳۲۷ تن از دانشجویان علامه طباطبایی شهر تهران بررسی شد. نتایج وجود ۳۶ عبارت و ۸ مولفه را نشان داد. همچنین پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ با نمونه فوق برای مولفه های مشارکت در اجتماع محلی ۰/۸۵، عاملیت اجتماع ۰/۸۱، احساس امنیت و اعتماد ۰/۹۱، تعاملات با همسایگان ۰/۸۷، تعاملات با خانواده و دوستان ۰/۸۳، تحمل تنوع ۰/۸۲، ارزش زندگی ۰/۸۵ و تعاملات شغلی ۰/۸۹ و برای کل پرسشنامه ۰/۸۱ محاسبه شد.

در پژوهش حاضر، روایی «پرسشنامه احساس امنیت»، «پرسشنامه توسعه اخلاق اجتماعی» و «پرسشنامه سرمایه اجتماعی» به روش روایی محتوا به روش کیفی انجام شد. ابزارها توسط ۳۰ تن از مدرسین هیات علمی روانشناسی و اخلاق اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز مورد تایید قرار گرفت. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی آزمودنی های پژوهش حاضر (۲۳۵ تن از زنان و مردان متاهل شهر اهواز) بررسی و برای «پرسشنامه احساس امنیت» ۰/۹۵، «پرسشنامه توسعه اخلاق اجتماعی» ۰/۹۳ و «پرسشنامه سرمایه اجتماعی» ۰/۸۹ نشان داد.

به منظور جمع آوری داده ها، کداخلاق از کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز دریافت شد. نمونه گیری و تکمیل پرسشنامه هم بصورت حضوری و هم آنلاین و از طریق شبکه شاد، شبکه های اجتماعی از قبیل واتساپ و ای‌تا (از طریق شماره تلفن والدین) به اشتراک گذاشته شدند. لذا با حضور در مدارس و توزیع پرسشنامه ها بین دانش آموزان جهت تکمیل پرسشنامه ها توسط والدین آن ها و همچنین پرسشنامه ها به صورت آنلاین از قبیل واتساپ و ای‌تا به اشتراک گذاشته شد. به همین منظور پرسشنامه ها در سامانه پرس لاین (سامانه ای برای طراحی پرسشنامه و نظر سنجی بکار برده می شود) طراحی شده بود. فرم رضایت آگاهانه و تکمیل پرسشنامه ها ۳۰ تا ۴۰ دقیقه زمان برد. جمع آوری داده ها به مدت ۳ ماه در تابستان سال ۱۴۰۰ به طول انجامید. بعد از حذف پرسشنامه های ناقص و داده های پرت تک متغیری، چند متغیری و روابط پرت، تعداد پرسشنامه های باقیمانده بر روی ۲۳۵ شرکت کننده (۱۲۹ زن و ۱۰۶ مرد)، مورد تحلیل قرار گرفت.

با همسایگان ۰/۷۴، تعاملات با خانواده و دوستان ۰/۸۰، تحمل تنوع ۰/۷۸، ارزش زندگی ۰/۹۲ و تعاملات شغلی ۰/۸۴ و نمره کل مقیاس سرمایه اجتماعی ۰/۸۴ به دست آمد. Heere و همکاران (۲۴) روایی صوری «پرسشنامه سرمایه اجتماعی» توسط متخصصان و صاحب نظران حوزه علوم اجتماعی و رفتاری آفریقا جنوبی (تعداد گزارش نشده) بررسی و تایید شد. روایی سازه با بهره گیری از تحلیل عاملی تاییدی با نمونه ۲۵۶ تن، ۸ مولفه تایید شد. بعلاوه، پایایی ابزار به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ در ۲۵۶ تن از شهروندان آفریقای جنوبی مشارکت در اجتماع محلی ۰/۸۵، عاملیت اجتماع ۰/۸۱، احساس امنیت و اعتماد ۰/۹۱، تعاملات با همسایگان ۰/۸۷، تعاملات با خانواده و دوستان ۰/۸۳، تحمل تنوع ۰/۸۲، ارزش زندگی ۰/۸۵ و تعاملات شغلی ۰/۸۹ و نمره کل مقیاس سرمایه اجتماعی ۰/۸۵ به دست آمد.

افتخاریان و همکاران (۲۵) در پژوهش خود روایی سازه «پرسشنامه سرمایه اجتماعی» را از طریق تحلیل عاملی اکتشافی در بین ۱۹۲ تن از سالمندان بالای ۶۰ سال که از مناطق مختلف شهر ساری نظیر مراکز روزانه سالمندان، پارک ها و منازل آن ها در سال ۱۳۹۲ مورد بررسی قرار دادند. نتایج ۸ مولفه به ۷ مولفه (مشارکت اجتماعی، حس اعتماد، ارزش زندگی، روابط کاری، پذیرش تفاوت ها، روابط خانوادگی و انسجام محلی) کاهش یافت. به طوری که عبارت های مربوط به روابط همسایگی با گزینه های مشارکت اجتماعی در یک عامل قرار گرفت و گزینه های مربوط به کارایی اجتماعی نیز بخشی در عامل مشارکت اجتماعی و برخی در عامل احساس اعتماد جای گرفت. همچنین روایی ملاک به روش روایی همزمان از طریق همبستگی بین «مقیاس برای افسردگی» (Scale for Depression) و «مقیاس سلامت اجتماعی و سلامت عمومی سالمندان» (Social Health and General Health Scale for the Elderly) به ترتیب ۰/۵۹ - و ۰/۶۸ به دست آمد. بعلاوه، پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای نمونه فوق، را برای مولفه ها به ترتیب مشارکت در اجتماع محلی ۰/۷۰، عاملیت اجتماع ۰/۸۴، احساس امنیت و اعتماد ۰/۸۷، تعاملات با خانواده و دوستان ۰/۸۲، تحمل تنوع ۰/۸۸، ارزش زندگی ۰/۸۲ و تعاملات شغلی ۰/۹۰ و نمره کل مقیاس سرمایه اجتماعی برای پرسشنامه ۰/۹۶ محاسبه شد. باقری یزدی (۲۶) روایی صوری «پرسشنامه سرمایه اجتماعی»

در نرم افزارهای اس پی اس نسخه ۲۴ و اموس نسخه ۲۴ انجام شد.

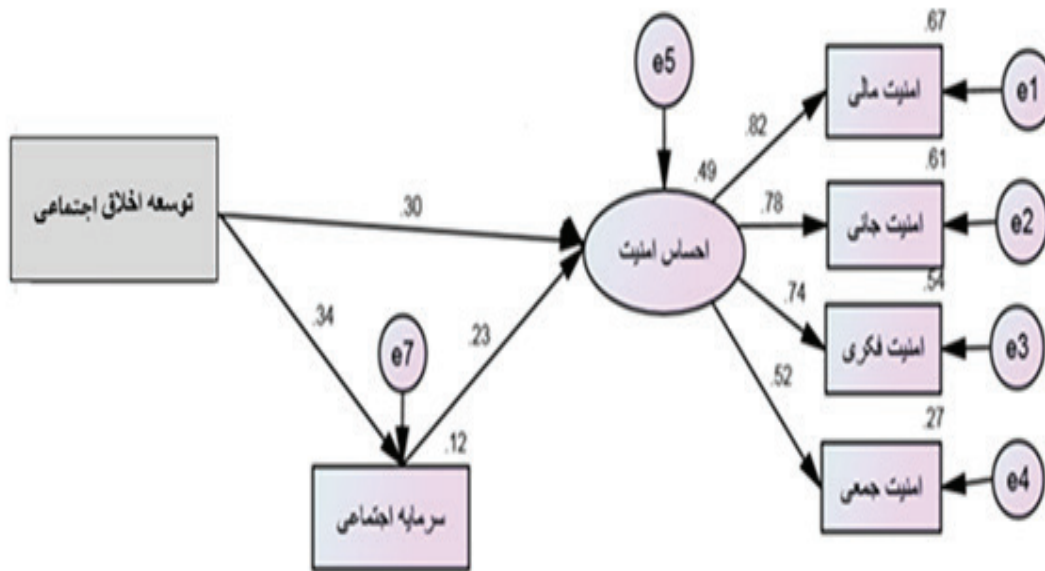
یافته ها

در این مطالعه زنان ۱۲۹ تن (۵۴/۸۹ درصد) و مردان ۱۰۶ تن (۵۴/۱۰ درصد) بودند. همچنین، در گروه سنی، ۲۵-۳۵ سال ۷۰ تن (۲۹/۷۸ درصد)، ۳۶-۴۵ سال ۱۰۳ تن (۴۳/۸۲ درصد)، ۴۶-۵۵ سال ۵۴ تن (۲۲/۹۷ درصد) و ۵۶-۶۵ سال ۸ تن (۳/۴۳ درصد) بود. همچنین از نظر تحصیلات، گروه زیر دیپلم و دیپلم ۱۳ تن (۵/۵۴ درصد)، کاردانی ۳۳ تن (۱۴/۰۴ درصد)، کارشناسی ۱۱۳ تن (۴۸/۰۸ درصد) و کارشناسی ارشد و بالاتر ۷۶ تن (۳۲/۳۴ درصد) شرکت داشتند.

شاخص های توان آزمون و برآزش الگو نشان دهنده کفایت تعداد نمونه بود.

در این پژوهش اصول اخلاقی مرتبط با آزمودنی ها از جمله رضایت آگاهانه، حریم خصوصی استفاده شد. همچنین اصول اخلاقی مرتبط با انتشار نتایج پژوهش از جمله: صداقت، همگانی بودن و در نهایت اصول اخلاقی مرتبط با پژوهشگر (مسئولیت حرفه ای، امانت داری و حقیقت گویی) نیز اعمال شده است.

تحلیل داده ها در بخش توصیفی شاخص های پراکندگی فراوانی، درصد گزارش شدند و در بخش تحلیل از آزمون ضریب همبستگی پیرسون، شاخص های برآزش، الگوی معادلات ساختاری و از آزمون بوت استرپ صدکی و بوت استرپ سوداری تصحیح شده استفاده شد. تحلیل داده ها

شکل ۱: الگوی نهایی در حالت استاندارد

و سرمایه اجتماعی ($\beta=0/23$ و $P<0/001$) و همچنین ضریب مسیر توسعه اخلاق اجتماعی و سرمایه اجتماعی ($\beta=0/34$ و $P<0/001$) مثبت و معنادار می باشد. نتایج روابط علی - ساختاری این متغیرها در شکل ۱ در حالت استاندارد آرایه شده است.

در این الگو به این ترتیب که متغیر احساس امنیت به عنوان متغیر درون زاد، متغیر توسعه اخلاق اجتماعی به عنوان متغیر برون زاد و متغیر سرمایه اجتماعی وارد معادله شدند. ضریب مسیر بین توسعه اخلاق اجتماعی و احساس امنیت ($\beta=0/30$ و $P<0/001$) و ضریب مسیر احساس امنیت

جدول ۱: ضرایب همبستگی بین متغیرها پژوهش

شاخص آماری	متغیر	۱	۲	۳
۱	توسعه اخلاق اجتماعی	۱		
۲	سرمایه اجتماعی	۰/۳۴	۱	
۳	احساس امنیت	۰/۵۰	۰/۴۵	۰/۵۷
		۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱

پیرسون بین متغیرها کمتر از ۰/۸۰ است، بین متغیرها هم خطی وجود ندارد. در ادامه به روش الگوی معادلات ساختاری به بررسی برازش الگو پیشنهادی پرداخته شده است.

نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین متغیرهای پیش بین، ملاک و میانجیگری همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد (P<۰/۰۱)؛ با توجه به اینکه ضرایب همبستگی

جدول ۲: شاخص‌های نیکویی برازش الگوی اولیه در حالت استاندارد

TLI	CFI	NFI	CMIN/DF	DF	CMIN	RMSEA
شاخص توکر- لوییس	شاخص نیکویی برازش	شاخص برازش هنجار شده	نسبت خی دو به درجه آزادی	درجه آزادی	خی دو	ریشه دوم واریانس خطای تقریب
۰/۹۶۰	۰/۹۶	۰/۹۴	۲/۶۵	۱۲	۳۱/۷۶	۰/۰۸

قرار دارد. نسبت خی دو به درجه آزادی (CMIN/DF) نیز در حد مطلوب (کمتر از ۳) قرار گرفته است. همچنین مقدار شاخص برازش تطبیقی (CFI)، شاخص برازش هنجار شده (NFI)، شاخص برازش افزایشی (IFI) و شاخص توکر- لوییس (TLI) همگی در سطح بسیار مطلوب (بالای ۰/۹۰) قرار دارند.

اطلاعات مربوط به شاخص‌های برازش در جدول ۲ ارائه شده است. این اطلاعات نشان می‌دهد که الگو اندازه گیری شده با الگوی نظری برازش مطلوبی دارد. مقدار ریشه دوم واریانس خطای تقریب با توجه به داده‌های جدول ۲، شاخص‌های برازش از جمله جذر برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA=۰/۰۸) در حد مطلوب

جدول ۳: اندازه گیری اثرات میانجی به روش بوت استرپ

مسیر	اثر کلی	اثر غیر مستقیم	اثر مستقیم	نتیجه
توسعه اخلاق اجتماعی به احساس امنیت از طریق سرمایه اجتماعی	$\beta = ۰/۵۰$ P = ۰/۰۰۱	$\beta = ۰/۱۱$ P = ۰/۰۰۱	$\beta = ۰/۴۳$ P = ۰/۰۰۱	میانجیگری جزئی

متغیر میانجیگر، جزئی خواهد بود. همان گونه که در جدول ۳ مشاهده می‌گردد، در مسیر غیر مستقیم، نشان داده شد که با حضور متغیر میانجیگری سرمایه اجتماعی، همبستگی توسعه اخلاق اجتماعی با احساس امنیت همچنان معنادار بود. این بدان معنا است که سرمایه اجتماعی بخشی از تاثیر توسعه اخلاق اجتماعی با احساس امنیت را جذب و این همبستگی را به طور جزئی میانجیگری می‌کند. نتایج تحلیل بیان گر معناداری و تایید مسیر مورد مطالعه است. به این ترتیب، می‌توان نتیجه گرفت که توسعه اخلاق اجتماعی با میانجیگری سرمایه اجتماعی احساس امنیت را

برای تعیین معناداری نقش میانجیگری سرمایه اجتماعی از آزمون بوت استرپ صدکی و بوت استرپ سوداری تصحیح شده استفاده شده است. ابتدا اثر کلی متغیر پیش بین به ملاک بدون حضور میانجیگری تعیین شد که نتایج نشان داد بین توسعه اخلاق اجتماعی با احساس امنیت بدون حضور میانجیگری همبستگی معنادار وجود دارد. وقتی متغیر میانجیگر وارد الگو می‌شود، اگر همبستگی مستقیم بین متغیر پیش بین و ملاک غیرمعنادار شود، در این حالت متغیر مورد نظر، میانجیگر کامل است. اما اگر این رابطه در حضور متغیر میانجیگر همچنان معنادار باقی بماند، نقش

پیش بینی می کند.

بحث

مطالعه حاضر با هدف تعیین الگوی معادلات ساختاری توسعه اخلاق اجتماعی و احساس امنیت با میانجیگری سرمایه اجتماعی در والدین انجام شد. نتایج نشان داد که الگوی ارائه شده از برآزش مطلوب برخوردار است. علاوه، نتایج نشان داد که به طور معنادار متغیر سرمایه اجتماعی بین احساس امنیت با گرایش به توسعه اخلاق اجتماعی نقش میانجی دارد. در بررسی پیشینه مطالعه ای که عینا به این الگو پردازد؛ یافت نشد. اما در مطالعات پیشین همچون Anthony Monstide (۲۷) و Bonnete و همکاران (۲۸) نتایج نشان داده است که احساس امنیت با سرمایه اجتماعی همبستگی مثبت دارد. در تبیین یافته حاضر می توان گفت اندیشمندان و صاحب نظران علمی بر این باور می باشند که میزان احساس امنیت در جامعه به اندازه وجود آن اهمیت داشته چون که واکنش هایی که فرد در جامعه در قبال نبود امنیت بروز خواهد داد، تابع میزان دریافت ادراک او از امنیت خواهد بود (۲۹). بنابراین، احساس امنیت، متغیری کلیدی به شمار می رود. از طرفی فقدان سرمایه اجتماعی، با بروز انحرافات اجتماعی مترداف بوده و تهدیدی برای احساس امنیت خواهد بود. عواملی که ممکن است امنیت را خدشه دار نمایند عبارت اند از: نژاد پرستی، بی تفاوتی، تبعیض جنسی، طلاق، فروپاشی خانواده، سوء استفاده جنسی، آدمکشی، اعتیاد، پخش مواد مخدر که کمبود سرمایه اجتماعی را در جامعه منعکس می نماید (۳۰). سرمایه اجتماعی از طریق تاثیر گذاری بر ارزش ها و هنجارهای اجتماعی به پیشگیری از بروز ناهنجارهای، انواع جرائم اجتماعی و به تبع آن زمینه مشارکت مثبت و فعال افراد منجر می گردد (۳۱). احساس امنیت، آرامش و آسودگی خاطر که در جامعه برای افراد جامعه به وجود می آورد زمینه های رشد اجتماعی، رفاهی ایجاد می نماید. بنابراین، امنیت چیزی جزء حالتی از آسودگی خاطر و حالت فراغت همگانی از ترس، تهدید و مضمون ماندن جان، مال و هویت و اعتقادات از هرگونه تعرض در جامعه نیست. که از این طریق به بهبود عملکرد اعضای جامعه کمک نموده و در افزایش سرمایه اجتماعی موثر باشد. علاوه بر این، نتایج پژوهش حاضر نشان داد بین توسعه

اخلاق اجتماعی و سرمایه اجتماعی همبستگی مثبت وجود دارد. این نتیجه با نتایج حاصل از پژوهش Baker و همکاران (۳۲)، Flap & Volker (۳۳) همسو می باشد. در تبیین یافته حاضر می توان گفت که سرمایه اجتماعی از طریق روش های متعددی می تواند اخلاق اجتماعی افراد یک جامعه را تحت تاثیر قرار دهد. این روند ها را می توان در فرآیندهای روانشناختی اجتماعی و کنش های متقابل مشترک مردم در تمام بخش های یک ساختار جست و جو نمود (۳۴). نظریه های فرآیند یادگیری (Social Process Theories) بر کنش های متقابل مردم با همدیگر و فرآیند های اجتماعی تاکید می نمایند و مطرح می کنند که اگر تعاملات و ارتباطات موجود در بین مردم از نوع مثبت و گرم باشد، مردم می توانند از عهده مسائل اجتماعی بر آیند. در این راستا Cohen و همکاران (۳۵) نشان می دهند که سرمایه اجتماعی به طور عمده از طریق اعتماد و روابط اجتماعی و هنجارهای متقابل در شبکه های اجتماعی به توسعه اخلاق اجتماعی منجر می گردد (۳۶). وجود اعتماد متقابل به هنجارهای عام نظام اجتماعی تقویت کارکرد صحیح جامعه بوده و افراد در جریان تعامل با دیگران و درک موضوعات گوناگون به آگاهی اجتماعی خود می افزایند و از این طریق مهارت های اجتماعی لازم را به منظور اقدام در عرصه های اجتماعی به دست می آورند (۳۷-۳۸). بنابراین، به نظر می رسد در راستای پیشرفت سرمایه اجتماعی بر انسجام و پیوستگی و اعتماد اجتماعی و همچنین تعامل افراد در جامعه تامین می گردد و باعث تعامل موثر در روابط بین افراد می گردد. با گسترش اعتماد اجتماعی، انسجام اجتماعی، مشارکت اجتماعی و روابط اجتماعی در افراد جامعه بتواند بر عملکرد افراد در یک جامعه تاثیر مثبت داشته باشد و از بهبود عملکرد افراد در افزایش سرمایه اجتماعی موثر باشد (۳۹-۴۰).

در نهایت نتایج پژوهش حاضر نشان داد سرمایه اجتماعی همبستگی بین توسعه اخلاق اجتماعی و احساس امنیت را بصورت مثبت معنادار میانجیگری می کند. این نتیجه با نتایج سیدی و قاسم نژاد (۴۱) و زارعی متین و ادیب زاده (۴۲) همسو بود. در تبیین یافته حاضر می توان گفت که تمام عرصه های زندگی متاثر از احساس امنیت است؛ چون آنچه رفتار را بیش از همه تحت تاثیر قرار می دهد، احساس امنیت است، با افزایش احساس امنیت، کمال و استعلای انسان امکان پذیر می گردد و با کاهش

از این رو پیشنهاد می‌گردد که متولیان امر در سطح جامعه و سایر ارائه‌دهندگان خدمات اجتماعی و با تدوین و فراهم نمودن بستری‌های به متغیرهای ذکر شده سعی در افزایش سرمایه اجتماعی در سطح جامعه مبادرت بورزند. از محدودیت این پژوهش می‌توان به جمع‌آوری اطلاعات و انتخاب نمونه از والدین دانش‌آموزان سه مقطع تحصیلی شهر اهواز اشاره نمود که تعمیم نتایج را به سایر شهرها محدود می‌نمایید.

سیاسگزاری

این مقاله برگرفته از رساله دکتری قاسم سواعد با راهنمایی خانم دکتر پروین احتشام زاده در دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز است که با کد پژوهشی ۹۷۰۰۰۶۴۳۵ در تاریخ ۱۳۹۹/۹/۱۸ در شورای پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز به تصویب رسیده است. این پژوهش در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۸ در کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز مورد بررسی قرار گرفت و با شناسه IR.LAU.AHVAZ. REC.1399.108 به ثبت رسید.

تضاد منافع

نویسندگان مقاله حاضر هیچ گونه تضاد منافی گزارش نکردند.

References

1. Naderi H, Jahed M A, Dokht Shirzadeh M. [Investigating the relationship between the feeling of social security and social capital (Case study of Ardabil)]. Quarterly Journal of Social Security Studies. 2009;2(3):59-87. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=142183>
2. Maslow Abraham. Motivation and Personality, Rezvani's translation Ahmad, Astan Quds Razavi Publishing and Printing Institute, 1997: 51 - 67. <https://www.gisoom.com/book/1122546/>
3. Ghanbarizian A, Bayat B T. [Explaining the strategic impact of public opinion on the sense of social security (Case study of Ahwazi citizens)]. Scientific Journal of Social Security Studies. 2019;(57):39-71. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?ID=495986>.
4. Ghorbani A, Saadatmand S, Osati S. Study of the relationship between religiosity and mental health with social security, National Conference on Lifestyle, Order and Security, Zanjan University. 2015;12(5):1-11 <https://civilica.com/>

امنیت آرمان‌های انسان کاهش می‌یابد؛ به گونه‌ای که گاه فرد کاملاً در خفت معنایی و هویتی فرو می‌رود (۴۳). زیرا تعالی جامعه، رشد فکر و اندیشه، ارائه افکار نوین و نظریه‌های علمی، توسعه و رشد استعدادها، همگی ریشه در احساس امنیت دارد (۴۴). در این راستا، سرمایه اجتماعی با فراهم کردن فضای اعتماد، همکاری بین گروه‌های اجتماعی را امکان‌پذیر ساخته و همین همکاری گروه‌ها و اعتماد بین آن‌ها باعث می‌گردد که منافع همگانی مانند احساس امنیت فراهم گردد و هزینه‌های نهادهای رسمی کاهش یابد. از طرف دیگر سرمایه اجتماعی از طریق کاهش هزینه‌های روابط اجتماعی و توسعه اخلاق اجتماعی بین افراد جامعه باعث حل مسالمت‌آمیز تضادها و تفاوت‌ها بین اشخاص و همچنین تضاد بین گروه‌های اجتماعی می‌شود. نقش سرمایه اجتماعی در تامین احساس امنیت چه از جهت جلوگیری از بروز ناهنجاری‌ها و انواع جرایم اجتماعی و به تبع و در کنار آن از جهت مشارکت مثبت و فعال در زندگی اجتماعی، اساساً از طریق تاثیر گذاری ارزش‌ها و نهنج‌های اجتماعی در چگونگی رفتار افراد اعمال می‌شود (۴۵).

نتیجه‌گیری

احساس امنیت به واسطه سرمایه اجتماعی همبستگی معناداری با گرایش والدین به توسعه اخلاق اجتماعی دارد.

doc/400049/

5. Rafati F, Shamsi A, Pilevarzadeh M, Rafati S. Mental health and risk factors those in nursing students in Jiroft medical students. Modern Care Journal. 2012;9(2):137-145 <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=181955>.
6. Lotfi MH, Aminian A, Nouri SM, Ghomizadeh A, Zare M. To evaluate the psychological status of new entering students of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences from 2003 to 2007. TebVaTazkieh. 2007;16(34). 49-56 <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?id=116558>.
7. Zolfali Fam J, Faraskhah M, Maleki A, Zaheda Mazandarani M J. [Phenomenology of social ethics of virtual social network users]. Quarterly Journal of Communication Research. 2018; 2 (94):155-158. <http://ensani.ir/fa/article/383073/>
8. Moradi A. [study of the role of citizens' participation in providing a sense of social security Quarterly]. Journal of Social Law Research. 2017;(4):139-166. http://sopra.jrl.police.ir/article_83303.html

9. Serajzadeh SH, Rahimi F. [Study of the effect of religiosity on moral adherence, Social and Cultural Strategy of Autumn]. *Journal of Socio-Cultural Strategy* 2015; 16(32):45-76. <https://www.noormags.ir/view/en/articlepage/65681/57/text>
10. Rezaee M, Rezazadeh Z. [Social ethics: Religious or trans-religious?]. *The Journal of Theological Knowledge*. 2019; 2 (23): 182-167. <http://ensani.ir/fa/article/425775/>
11. TaqiLou F. [Investigating the relationship between social capital and social security]. *Quarterly Journal of Strategic Studies*. 2006; 9, 2(4) 239-258. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0245135>
12. Shayegan F, Rajabi Farjad H. [Investigating the factors affecting the feeling of security of Ahwazi citizens] *Quarterly Journal of Social Security*. 2019; 5(16):47-75. http://sss.jrl.police.ir/article_92292.html
13. Fouman A. [Studying the level of satisfaction and the motivational needs of Guilan university's administrative staff. The basis of Maslow's Theory]. *Master's thesis Teacher Education*. 1995; 23(2): 34-47. <https://jarums.arums.ac.ir>
14. Dastranj M, Somayeh Gh. [Investigating the situation of social security and socio-cultural factors affecting it among the youth of Lar city]. *National Quarterly Journal of National Security*. 2019; 10 (35): 131-154. https://ns.sndu.ac.ir/article_944.html?lang=en
15. Fukuyama, Francis (2006). *The end of order, social capital and its maintenance*. Translated by Gholam Abbas Tavasli. Tehran: Jahan Mozur. <https://www.gisoom.com/book/11086769/>
16. Sayyah Alborzi E, Salehi Amiri R. [The effect of feeling of social security (financial and life security) on the psychological, social and physical well-being of women in Tehran's 12th District]. *Quarterly Journal*. 2016; 46 (12): 1-20. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?ID=316507>
17. Tajbakhsh Gh, Javanmard KA, Torfey A R. [Analysis of the relationship between social capital and the sense of social security in Hamidieh] *Quarterly Journal of Social Security Studies* 2013; 33(6): 13-45. <http://noo.rs/TTCJi>
18. Moslemi H, Fazeli ST. [The contribution of social capital in the production of the studied sense of security in Zanjan and Qazvin]. *Quarterly Journal of Social Security Studies*. 2019; 10(57) 24 9-274 http://sss.jrl.police.ir/article_91614.html
19. Packard J, Callaway L, Dorris C, Suhr E. Social ties, disorder and Distress: A qualitative examination of the protective effects of social capital in neighborhoods. *International and Multidisciplinary Journal of Social Sciences*. 2013; 2(1), 27-51. <https://doi.org/10.4471/rimcis.2013.12>
20. Avey JB, Reichard RJ, Luthans F, Mhatre KH. Meta-analysis of the impact of positive psychological capital on employee attitudes, behaviors, and performance. *Human Resource Development Quarterly*. 2011; 22(2) 127-152. <https://doi.org/10.1002/hrdq.20070>
21. Saevad Q, Ehteshamzadeh P, Borna MR. Causal relationship model of social ethics development based on Islamic teachings and parents' sense of security of Ahvaz metropolitan students with the mediation of social capital and the tendency to break the law according to the moderating role of social base. PhD in Psychology, Ahvaz: Faculty of Psychology, Islamic Azad University Ahvaz Branch, 2022.
22. Hezar J, Keshvari L, Mostafa F, Elham M. [A study of the feeling of security and the factors affecting it (Case Study of Tehran City)]. *Journal of Welfare Planning and Social Development*. 2014; 20(15): 125-158. <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1071189/>
23. Onyx J, Bullen P. Measuring social capital in five communities. *The Journal of Applied Behavioral Science*. 2000; 36(1): 23-42. <https://doi.org/10.1177/0021886300361002>
24. Heere B, Walk M, Gibson H, Thapa B, Geldenhuys S, Coetzee W. Questioning the validity of race as a social construct: Examining Race and Ethnicity in the 'Rainbow Nation'. *African Social Science Review*. 2015; 7(1). 252-275 https://www.researchgate.net/publication/275952278_Questioning
25. Eftekharian R, Kaldi A, Sam Sh, Sahaf R, Fadaei V. [Validity of the Persian version of the Onyx Social Capital Questionnaire in the elderly]. *Elder*. 2016; 11(4): 174-189. <https://doi.org/10.21859/sija-1101174>
26. Bagheri Yazdi HS. [The relationship between social capital a risk-taking in students of Allameh Tabatabaei University of Tehran]. *Journal of Social Welfare*. 2012; 11(41): 223-250. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=153996>
27. Anthony Monstide SR. *Psychology of Social Class and Economic and Social Status and*

- its Modification in Thought, Emotions and Behavior. *British Journal of Social Psychology*.2018; 57(2): 267-291. http://www.osra.jrl.police.ir/article_95471_en.html
<https://doi.org/10.1111/bjso.12251>
28. Bonnete C, Sophie B, Pascal G. Effects of security location on social security in France. *Journal French Social Security System Population* .2007;61(1): 41-70. <https://cspf.ir/wp-content/uploads/2021/02/734-1>.
 29. Sediqi B, Kafashi M, Fallahi A. [Study of validity and reliability of social development measurement and quality instruments in Tehran]. *Quarterly Journal of Social Research*. 2018; 10 (39)125-169.https://jsr.riau.ac.ir/article_1311.html
 30. Hassoumi T, Nooshinfard F, Hosseini B, Maluk A, Bab A W, Fahimeh H. [Tacit and verbal study of social ethics verses in the Holy Quran ethical research].2018;1 (11): 285-314. https://jsr.riau.ac.ir/article_1321.html
 31. Fallah M J, Conoker N. [Boundary of individual and social ethics and analysis of its evaluation with Islamic criteria]. *Journal of Research, Ethics Research*.2018;42(11): 113-132 <http://ensani.ir/fa/article/416840/>.
 32. Baker TL, Hunt TG, Andrews MC. Promoting Ethical Behavior and Organizational Citizenship Behaviors: The Influence of Corporate Ethical Values *Journal of Business*.2006;59(7): 286-301 <https://ideas.repec.org/a/eee/jbrese/v59y2006i7p849-857.html>
<https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2006.02.004>
 33. Flap H, Völker B. Goal specific social capital and job satisfaction: Effects of different types of networks on instrumental and social Networks Published by Elsevier .2001;23(4). 297-320. <http://researchgate.net/publication/241075097>
 34. Valentine S. Professional ethical standards, corporate social responsibility and the perceived role of ethics and social responsibility. *Journal Ethics*.2008; 82(3): 57-66. <https://semanticscholar.org/paper/Professional-Ethical-Standards>
<https://doi.org/10.1007/s10551-007-9584-0>
 35. Cohen H, Beresford S, Barrington W, Matsueda R, Waeikfield J, Duncan G. Associations between social capital and depression: A study of adult twins. *Journal Health & Place*. 2018; 50(36) 162-167. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29459249/>
<https://doi.org/10.1016/j.healthplace.2018.02.002>
 36. Rezaei A, Mazlum Khorasani M, Majdi A. [Study of the effect of feeling of social security on social health of Mashhad citizens]. *Journal of Social Security Studies*. 2015;4 (44): 139-162. http://article_105187_095c0b4d6403fd6acf32c03de23d6e1a.pdf
 37. Salehi Amair Z, Karimi Khuzani A. [Role of social ethics on social and public security ethics in science and technology]. *Journal Ethics in Science and Technology*. 2016;1(8) 11-18.<http://ethicsjournal.ir/article-1-231-fa.html>
 38. Sharifa F. [An attitude towards common Views on the realm of religion in the field of ethics with a focus on social ethics, two specialized quarterly] *journal of Theology of Wisdom*.2018;1(1) 115-145. <http://ensani.ir/fa/article/432872/>
 39. Mesbah Yazdi M. *Taghi Philosophy of Ethics*. Qom: Publications of Imam Khomeini Educational and Research Institute.2012. <https://mesbahyazdi.ir/node/5202/>
 40. Tayebnia A, Soori A, Mirzababaei M. [The effect of education on social capital]. *Scientific Journal (Quarterly) of Economic Research and Policies*. 2019; 91(27): 261-288.<https://qjerp.ir/article-1-2449-fa.html>
 41. Seidi A, Qasemnejad Gh [Sociological study of social factors affecting social security]. *Biennial of Law Enforcement-Social Research of Women and Families*.2020; 8(1)199-216 http://journals.police.ir/article_93909.html.
 42. Zarei Matin H, Shamsi F, Adibzadeh M. [Ethical capital generating social capital, social management, volume]. *Journal Management of Social Capital* 2017; 4(1). 27-44. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=353784>.
 43. Yari H, Hezarjari C. [The relationship between sense of security and social trust among citizens (case study of residents of Kermanshah city) Strategic researches of security and social]. *Journal Strategic Social Security and Order* 2012;1 (4): 39-58. <http://ensani.ir/fa/article/318821/>
 44. Jalili Tal Chegah F, Clady A. Aghajani Mersa H. [Sociological analysis of social ethics and factors affecting it: A case study in Tehran]. *Journal Urban Sociological Studies* 2020; 34(10) 33-61. <http://ensani.ir/fa/article/438664/>
 45. Farida-Privileged. *Western Sociological Crisis Elvin*. Publishing Joint Stock Company, 2004. <http://ensani.ir/fa/article/318486/>